

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Історико-юридичний факультет
Кафедра публічного та міжнародного права
і правоохоронної діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
кафедри публічного та міжнародного
права і правоохоронної діяльності
протокол № 2 від 07.09.2020 року
В.о. завідувачки кафедри

Ірина РИЖЕНКО

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

1.3.8. ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Освітня програма Право
першого (бакалаврського) рівня
Спеціальність 081 Право
Галузь знань 81 Право

Назва освітньої компоненти	Цивільний процес (ЦП)
Викладач	Петренко Наталія (Petrenko Nataliia), кандидат юридичних наук
Посилання на сайт	http://www.kspu.edu/About/Faculty/FBP/Chair_of_Administrative_and_Civil_Law.aspx
Контактний телефон	(0552)326761
Email викладача:	naturlix84@gmail.com
Графік консультацій	Понеділок, 16:00-17:00, ауд. 226 або за призначеним часом

1. Анотація дисципліни: Вивчення курсу «Цивільний процес» є складовою частиною єдиного освітнього процесу по підготовці кваліфікованих бакалаврів права для підприємств, установ і організацій різної форми власності, державних та місцевих органів влади.

2. Мета та завдання курсу:

Метою є надання здобувачам вищої освіти чіткого системно-структурного уявлення про цивільне судочинство, як про діяльність суду та учасників судового процесу, що врегульована нормами цивільного процесуального права і здійснюється у встановленому законом порядку, та надати здобувачам можливість оволодіти навичками правильного використання отриманих знань в процесі професійної правничої діяльності.

Завдання:

Теоретичні:

- розкрити функції судової влади в системі державної влади, форми її здійснення та місце судів загальної юрисдикції у системі судової влади України;
- розглянути правові засади здійснення цивільного судочинства, розкрити та проаналізувати суть і значення цивільної процесуальної форми захисту праві інтересів; джерела цивільного процесуального права та їх структуру;
- розглянути та засвоїти основні теоретичні положення та практичні питання здійснення цивільного судочинства, які вироблені процесуальною доктриною;
- вивчити систему процесуальних актів та вимоги, яким вони повинні відповідати; порядок реалізації судових рішень;
- ознайомити здобувачів із національною, міжнародною судовою та іншою практикою застосування процесуального законодавства.

Практичні:

- набуття здобувачами навичок вільного орієнтування у сучасній системі правосуддя;
- навчити розрізняти і розуміти специфіку здійснення цивільного судочинства;
- виробити у здобувачів навички роботи із чинними цивільно-процесуальним законодавством та його правильним застосуванням у конкретних правових ситуаціях;
- набуття уміння юридичного супроводження судового процесу у судах загальної

юрисдикції в порядку цивільного судочинства та при виконанні судового рішення;
- виробити навички складання процесуальних документів у цивільному процесі.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності:

Загальні

ЗК

ЗК 4 здатність спілкуватися першою (рідною) мовою, вміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне й писемне мовлення.

Фахові

ФК 1 здатність застосовувати в професійній діяльності положення національного, європейського та міжнародного законодавства;

ФК 4 здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, вміння реалізовувати норми матеріального та процесуального права в професійній діяльності;

ФК 7 здатність давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації в конкретних сферах юридичної діяльності;

ФК 12 вміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

Програмні результати навчання:

ПРН 10 використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми;

ПРН 11 вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи правничу термінологію;

ПРН 13 викладати матеріал з певної проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань

ПРН 18 пояснювати природу та зміст основних правових інститутів та процедур національного права;

ПРН 19 демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи;

ПРН 20 застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Семінарські заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3 кредити / 90 годин	22	20	48

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семест	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/вибірковий	Форма контролю
2020 /2021	7	081 Право	IV	обов'язква	Екзамен

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль). Програмний редактори MSExcel. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Moodle.

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися. У разі відсутності з поважних причин (через хворобу) необхідно надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час на консультаціях. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) та презентувати виконані завдання під час консультації викладача. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX. Будь ласка, поставтесь до цього питання серйозно та відповідально.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план	Форма навчального заняття кількість годин (аудиторної та самостійної)	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 2. Характеристика окремих цивільно-процесуальних інститутів					
Згідно розкладу занять http://www.kspu.edu/fors	Тема 1. Перегляд судових рішень в апеляційному проваджені 1. Суди апеляційної інстанції. Об'єкти апеляційного оскарження.	Лекція—4 год., семінар.заняття – 4 год., сам.роб.- 6	1-3, 11-18, 44-47.	Опрацювання лекційного матеріалу	10

tudent/sh edule.asp x	<p>2. Особливості оскарження ухвал окремо від рішення суду.</p> <p>3. Поняття та строки на апеляційне оскарження. Поновлення строку на подання апеляційної скарги.</p> <p>4. Форма і зміст апеляційної скарги, порядок її подання. Відкриття апеляційного провадження, залишення апеляційної скарги без руху, повернення апеляційної скарги, відмова у відкритті апеляційного провадження.</p> <p>5. Апеляційний розгляд.</p>	год.		Усне опитування, вирішення ситуаційних завдань	
<p>Згідно розкладу занять http://www.kspu.edu/forsstudent/shedule.aspx x</p>	<p>Тема 2. Перегляд судових рішень в касаційному проваджені</p> <p>1. Суд касаційної інстанції.</p> <p>2. Право касаційного оскарження, категорія судових рішень, що не підлягають касаційному оскарженню.</p> <p>3. Строк на подання касаційної скарги.</p> <p>4. Форма і зміст касаційної скарги, порядок подання касаційної скарги, наслідки недотримання правил подання касаційної скарги.</p> <p>5. Відкриття касаційного провадження.</p> <p>6. Порядок розгляду справ судом касаційної інстанції.</p> <p>7. Підстави та порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду.</p>	Лекція—4 год., семінар.заняття – 4 год., сам.роб.- 6 год.	1,3, 7,11-18, 23, 44-47.	Опрацювання лекційного матеріалу Усне опитування, вирішення ситуаційних завдань	10
<p>Згідно розкладу занять http://www.kspu.edu/forsstudent/shedule.aspx x</p>	<p>Тема 3. Перегляд справи за нововиявленими та виключними обставинами</p> <p>1. Сутність і значення перегляду у зв'язку з нововиявленими та виключними обставинами рішень, ухвал і постанов суду, що набрали законної сили.</p>	Лекція—4 год., семінар.заняття – 4 год., сам.роб.- 6 год.	2, 11-18, 34, 44-47.	Опрацювання лекційного матеріалу Усне опитування,	5

<p>Згідно розклад у занять http://www.kspu.edu/forsstudent/shedule.aspx</p>	<p>2. Право на порушення провадження для перегляду справ. Об'єкти перегляду справ за нововиявленими та виключними обставинами. 3. Підстави для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами та підстави для перегляду судових рішень у зв'язку з виключними обставинами. 4. Строки подання заяв про перегляд у зв'язку з нововиявленими або виключними обставинами. 5. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, форма і зміст заяви. 6. Відкриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами, розгляд заяви</p>			<p>вирішення ситуаційних завдань</p>	
<p>Згідно розклад у занять http://www.kspu.edu/forsstudent/shedule.aspx</p>	<p>Тема 4. Загальна характеристика виконання судових рішень. Судовий контроль за виконанням судових рішень 1. Сутність виконавчого провадження. Обов'язковість виконання судових рішень. 2. Виконавче провадження, як завершальна стадія судового провадження. Поняття та сторони виконавчого провадження. 3. Стягувач та боржник, як сторони виконавчого провадження, процесуальне становище учасників справи у виконавчому провадженні. 4. Сукупність процесуальних дій, які входять до виконавчого провадження. Звернення судових рішень до виконання. 5. Поняття, підстави та види виконавчих документів на</p>	<p>Лекція–4 год., семінар.заняття – 4 год., сам.роб.- 6 год.</p>	<p>2, 6,11-18, 33, 44-47.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу Усне опитування, вирішення ситуаційних завдань</p>	<p>10</p>

	<p>підставі яких здійснюється виконавче провадження. Негайне виконання судових рішень.</p> <p>6. Поняття судового контролю за виконанням судових рішень. Право на звернення із скаргою до суду.</p>				
<p>Згідно розкладу занять http://www.kspu.edu/forsstudent/shedule.aspx</p>	<p>Тема 5. Відновлення втраченого судового провадження</p> <p>1. Поняття втраченого судового провадження. Особи, які мають право подавати заяву про відновлення втраченого судового провадження.</p> <p>2. Розгляд справи про відновлення втраченого провадження.</p>	<p>Лекція–2 год.,</p> <p>семінар.заняття – 2 год.,</p> <p>сам.роб.- 6 год.</p>	<p>2, 8, 11-18, 26,39,-41, 44-47.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу</p> <p>Усне опитування, вирішення ситуаційних завдань</p>	5
<p>Згідно розкладу занять http://www.kspu.edu/forsstudent/shedule.aspx</p>	<p>Тема 6. Правове регулювання цивільного судочинства з іноземним елементом</p> <p>1. Визначення іноземного суб'єкта. Правове становище іноземних осіб у цивільному процесі України.</p> <p>2. Процесуальна правоздатність та дієздатність іноземних суб'єктів в Україні. Право іноземних суб'єктів на подання позову.</p> <p>3. Підсудність цивільних справ та їх судовий розгляд за участю іноземців, осіб без громадянства, іноземних юридичних осіб.</p> <p>4. Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню</p>	<p>Лекція–2 год.,</p> <p>Семінар.заняття – 2 год.</p> <p>Сам.роб.- 6 год.</p>	<p>2, 11-18, 44-47.</p>		5
<p>Згідно розкладу занять</p>	<p>Тема 7. Міжнародні стандарти прав людини та конвенційний механізм</p>	<p>Лекція–4 год.,</p> <p>семінар.заняття</p>	<p>2, 11-18, 44-47.</p>	<p>Опрацювання лекційного</p>	5

http://www.kspu.edu/forsstudent/shedule.aspx	захисту прав людини в ЄСПЛ 1. Правові положення міжнародних стандартів та Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, основні підходи до тлумачення Європейським судом Європейської Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. 2. Правова характеристика міжнародного механізму захисту прав людини. 3. Судова практика ЄСПЛ: як джерело права та джерело національного права.	тя – 2 год., сам.роб.- 8 год.		о матеріалу Усне опитування, вирішення ситуаційних завдань	
---	--	----------------------------------	--	---	--

9. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Оцінювання відповідей, самостійної та індивідуальної роботи здобувача з кожної теми чи завдання здійснюється в діапазоні від 0 до 5 балів. Де 5 балів, це коли відповідь (робота) здобувачем виконана в повному обсязі, 4 бали – якщо допускаються незначні помилки, 3 бали – якщо основний матеріал викладений, але з помилками й не точностями, 2 бали – якщо відтворено основний навчальний матеріал фрагментарно, бракує власних суджень та самостійного виконання роботи (мають ознаки академічного плагіату), 1 бал – відповідь (робота) здобувача фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення чи виконання завдання.

При оцінюванні відповідей здобувачів враховується:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність, володіння спеціальною термінологією тощо;
- якість знань: осмисленість, системність тощо;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, систематизувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- самостійність оцінних суджень;
- виконання самостійної роботи з кожної теми за методичними рекомендаціями до семінарських занять тощо.

Оцінювання самостійної/індивідуальної роботи здійснюється за критеріями:

- високий концептуальний рівень та повнота висвітленого питання;
- змістовність та обізнаність здобувачем теми;
- логічність, послідовність викладення матеріалу, доведення та аналіз вивчених теорій, концепцій, вчень;
- незалежність думки;
- академічна доброчесність у виконанні завдання;

- вільне використання для підготовки доступні інформаційні технології і бази даних;
- рівень підготовки проєктів необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях тощо;
- складність он-лайн курсу тощо.

Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті затверджено наказом від 07.09.2020 № 803-Д. (далі - Порядок).

Оцінювання результатів навчання протягом семестру (поточний контроль) здійснюється відповідно до п. 2.1. Порядку.

Оцінювання результатів навчання після вивчення освітніх компонент/навчальних дисциплін (семестровий (підсумковий) контроль згідно п.2.2. Порядку).

Таблиця 1

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є екзамен

№	Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	Сума балів
Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)			
1.	Відвідування лекційних занять	0	0
2.	Семінарські заняття	до 45 (включно)	45
3.	Самостійна (індивідуальна) робота здобувачів	Максимально 15	15
4.	Контрольна робота		40
5.	Разом балів	60	100
Вибіркові види діяльності (робіт)*			
6.	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - тощо		max 10

*Здобувачі можуть отримати до 10% бонусних балів за виконання індивідуальних завдань, підготовці презентації англomовної статті з аналізу даних, участь у конкурсах наукових робіт,

предметних олімпіадах, конкурсах, неформальній та інформальній освіті (зокрема, COURSERA та ін.). за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач).

Оцінка за екзамен відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання (табл. 3).

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

100-бальна система	оцінка ECTS	оцінка за національною системою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Базова (основна) література:

1. Конституція України// Відомості Верховної Ради.- 1996.- N 30.- Ст. 141
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19> (дата звернення 28.08.2019).
4. Про доступ до судових рішень: Закон України 22.12.2005р. № 3262-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3262-15> (дата звернення 28.08.2019).
5. Про виконавче провадження: Закон України; Перелік від 02.06.2016 № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19> (дата звернення 28.08.2019).
6. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3674-17> (дата звернення 28.08.2019).
7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/5076-17> (дата звернення 29.08.2019).

8. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/4038-12> (дата звернення 29.08.2019).
9. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22.02.2000 № 1489-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1489-14> (дата звернення 29.08.2019).
10. Про протидію захворюванню на туберкульоз: Закон України від 05.07.2001 № 2586-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2586-14> (дата звернення 29.08.2019).
11. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / Сліпченко С.О., Синегубов О.В., Кройтор В.А. та ін.; за ред. Ю.М. Жорнокуя та Л.В. Красицької. Харків: Право, 2017. 808 с.
12. Цивільний процес (загальна частина): навчальний посібник. Вид. 2-ге. доп. і перероб / кол. авторів; кер. авт. кол, к.ю.н., доцент А.В. Коваленко. Дніпро: Дніпров. держ. універ. внут. справ; Ліра ЛТД, 2017. 192 с.
13. Порівняльний цивільний процес: навчально-методичний посібник / Заварза Т.В., Бервено С.М., Новікова Л.В., Тоцька К.М. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 156 с.
14. Цивільний процес України: навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищих навчальних закладів. Ізарова І.О., Ханік-Посполітак Р.Ю. Київ: ВД «Дакор», 2018. 276 с.
15. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. М.М. Ясинка. К.: Алерта, 2018. 604 с.
16. Васильєв С.В. Цивільний процес: підручник. К.: Алерта, 2019. 506 с.
17. Цивільне судочинство: зб. законів / за ред З. І. Кудиби та ін. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2019. 381 с.
18. Короед С.О. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. К.: Видавничий дім «Професіонал», 2018. 1168 с.

Допоміжна література:

19. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: науково-методичний посібник для суддів. Вид 2-ге. переробл. і допов. К., 2015. 208 с
20. Деякі питання застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики ЄСПЛ в Україні Міністерство юстиції: веб-сайт. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_14103
21. Застосування судами України при здійсненні правосуддя статті 6 Конвенції про захист прав і основних свобод людини Міністерство юстиції: веб-сайт. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_2868
22. Шевчук С. Європейська концепція «усталеної судової практики» та її вплив на правотворчу функцію Конституційного Суду України. Вісник Конституційного Суду України. 2008. № 2. Белікова О., Белікова Є. Спрошене провадження в господарському процесі та перспективи прискорення захисту прав. Господарське право і процес. 2019. № 6.
23. Діденко Л.В. Об'єкти цивільних процесуальних правовідносин. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2017. Том 2. № 2.
24. Процесуальні акти-документи в цивільних справах: посібник / Червинська М.Є., Мазур Л.Є. та ін.: за ред. М.Є. Червинської. Київ: ВД «Дакор», 2018, 360 с.
25. Бойко В. Я Зразки процесуальних документів в цивільних справах: посібник. Київ: ВД «Дакор», 2018. – 252 с.
26. Павлова Ю.С. Особливості збирання і процесуального закріплення електронних доказів в цивільному судочинстві. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2017. №4.
27. Помазанов А.В. Касаційне оскарження у цивільному процесі України в контексті реалізації права на справедливий суд. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2017. №12.

28. Помазанов А.В. Окремі аспекти касаційного перегляду судових рішень в умовах реформування цивільного процесу України. Актуальні питання реформування процесуального законодавства в Україні: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції. 1 грудня 2017 року. Київ, С.86-88.

29. Водоп'ян Т.В., Кубай І.Ю. Відмова у відкритті провадження у справі та касаційного провадження: проблемні питання цивільного судочинства. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/5.1/3.pdf>

30. Угриновська О., Гембера Г. Спрощене позовне провадження: законодавча регламентація та проблеми судової практики. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 12.

31. Короєд С.О. Спрощене позовне провадження – новела цивільного судочинства України за проектом нової редакції ЦПК: оцінка ефективності процесуальних підстав застосування. Україна на шляху до Європи: реформа цивільного процесуального законодавства. зб. наук. праць. матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 7 лип. 2017 р. Київ: ВД Дакор, 2017.

32. Ізарова І.О. Реформи цивільного процесуального законодавства в незалежній Україні: 1991-2017 / Україна на шляху до Європи: реформа цивільного процесуального законодавства. Зб. наук. праць матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 7 лип. 2017 р. Київ: ВД Дакор, 2017.

33. Михайлюк Я. Судові витрати. Правове регулювання за новими кодексами (у господарському та цивільному процесі). Юридична газета. 2018. № 50 (652).

34. Дронов С.С. Система дослідження принципу розумного строку розгляду справи. Науковий вісник публічного та приватного права. 2018. Випуск 5. Том 1.

35. Циркуненко О.В. Особливості розгляду цивільних справ у порядку спрощеного позовного провадження. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди. Серія «Право». 2018. Вип. 28.

36. Угриновська О., Гембара Г. Спрощене позовне провадження: законодавча регламентація та проблеми судової практики. Підприємництво, господарство і право : науково-практичний господарсько-правовий журнал. 2018. № 12.

37. Феннич В.П. Судове засідання як процесуальна форма стадії розгляду справи по суті в цивільному процесі. Закарпатські правові читання. матеріали XI Міжнародної науковопрактичної конференції (11-31 квітня 2019 р., м. Ужгород). Ужгород: РІК-У, 2019.

38. Шульженко Ю. Захист прав та охоронюваних інтересів третіх осіб у цивільному процесі. Право України. 2005. № 3

39. Гетьманцев М. Правова природа висновку експерта в галузі права. Підприємництво, господарство і право. 2018. №6

40. Стоянова Т.А., Іліопол І.М. Науково-практичний аналіз цивільної юрисдикції першої та апеляційної інстанції у світлі нового цивільного процесуального кодексу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія. ПРАВО, 2017. Вип. 47, Том.2.

41. Луспенік Д. Доказування у цивільному процесі: що нового у ЦПК та чому суд наділений правом витребування доказів. Судово-юридична газета: веб-сайт. URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/132494-dokazuvannya-u-tsvilnomu-protsesi-scho-novogo-u-tspk-ta-chomu-sud-nadileniy-pravom-vitrebuyannya-dokaziv-ba6687>

42. Штефан А. Докази і засоби доказування у цивільному процесі. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017, №7.

43. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Врегулювання спору за участю судді: проблеми та перспективи застосування. Університетські наукові записки, 2018, № 8.

Інформаційні ресурси:

44. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
45. Сайт Президента України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://president.gov.ua>.
46. Єдиний державний реєстр судових рішень. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://reestr.court.gov.ua>.
47. Судова влада України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://court.gov.ua>.